

כללי: טיול מותאם לותיקי כפר מנחם, כ - 45 איש, בגיל 70 +/-, מתפקדים, הולכים. אוטובוס ואוכל - עצמאית. טיול במינימום הוצאות. **מומלץ לטייל בתאריך 5.12.14**, זריחת השמש 06:30 בערך, שקיעת השמש 16:30 בערך, חשיכה 17:00 בערך, זריחת ירח גדול 17:00 בערך.

קשר: **אוכמה אבירם** טל. 088508771, 0528022872 דוא"ל aviram@kfar-menachem.org.il
שלומי שקד טל. 0505282004, דוא"ל shalomisd@gmail.com

רצינול: טיול בדגש חוות בודדים יתן ביטוי לעובדה שחוות הוא דרך התישבות מאד מוכרת בתהליך חזרת העם לארצו וההתישבות בה, מהמאה הי"ט ועד היום. פרנסת החוות מורכבת מחקלאות (גבינות, יין, גידולים מיוחדים) ותיירות (אירוח, הסעדה ועוד). נבקר בחוות ובחבלי התישבות חדשים; נכיר את סביבת החיים הגיאוגרפית והחברתית; נשמע על דילמות, בעיות ופתרונות;

תוכנית ותכנים

07:00 - יציאה מכפר מנחם, **נסיעה לשקף** (50 ק"מ, 0:50). נסיעה דרך צומת עזקה, צומת האלה (חוות צוק, המקווה העתיק), עוברים ליד בית גוברין, (חוות רסקו לגידול בקר משנות החמישים), לכיש, אמציה. נסיעה, עם הפסקות קצרות, והסברים על מה שנראה מחלון האוטובוס.

08:00 - הפסקה **לארוחת בוקר עצמית בשקף** ומפגש קצר עם איש המקום, הסבר קצר על הישוב

09:00 - סיור **בגוש ההתישבות החדש במזרח חבל לכיש**: נסיעה והסבר דרך בני דקלים, אליאב ונטע. סיפור ההתישבות במרחב בשלושים השנים האחרונות. נסיעה ל"חוות האלה".

10:00 - ביקור ב"חוות האלה", פגישה, שיחה והסבר, קניות גבינה למעוניינים. צדק ומשפחתו גרים במקום כבר 30 שנים ו"נהנים" מתגרת ידו של מינהל מקרקעי ישראל. הם מגדלים מקנה (פרות, עיזים, כבשים) לחלב ולגבינה שהם מגבנים במקום.

10:50 - נסיעה **לחוות זעק** (15 ק"מ, 0:15), תצפית, הסבר, מפגש וסיור במקום, הסבר טעימת יין. חווה "צעירה" יחסית, שהתמקמה ליד חורבה עתיקה. גרים כאן ועוסקים ביצור יין במערות, כמו בימי האבות.

12:00 - נסיעה **לפארק גולדה** (55 ק"מ, 0:50)

12:50 - הפסקה לארוחת צהריים עצמית - פיקניק בפארק

או הפסקה לארוחת צהריים במשאבי שדה / בנווה מדבר, יעלה כ - 55 ש"ח לפחות, לא מומלץ

1345 - נסיעה **לתחנת מו"פ הר הנגב** (10 ק"מ, 0:10). סיור יסודי שיחשוף את המחקרים החדשים, באמצעות מנסים חוקרים למצוא פתרונות לבעיות של חקלאים ולהביא לעולם גידולים מיוחדים.

1500 - ביקור **בגבעת הקומנדו הצרפתי**, תצפית, הסבר על מבצע חורב והיחידה. אנשי מח"ל בתש"ח, שאוגדו ביחידה שנקראה "הקומנדו הצרפתי" לחמו על גבעות אלה בדצמבר 48 והבקיעו דרך לניצנה.

1530 - ביקור **בחוות מתנת המדבר**, מפגש והסבר. בחווה מגדלים צמחי כרכום ואוספים מהם זעפרן.

1600 - נסיעה **לחוות קורנמל**, ביקור בחווה ומפגש עם המשפחה שהקימה את החווה הראשונה בנגב

הרחוק. מגדלים כאן עיזים לחלב, מתמודדים עם בעיות מורכבות - ופותרים אותן. קבלת שבת
1700 - נסיעה ממו"פ הר הנגב לכפר מנחם (115 ק"מ, 1:30), סיום משוער 1830

הערות: (1) אולי נאכל ארוחת בוקר במקום אחר, לא בשקף. (2) אפשר לבקר בחוות נאות במקום
בחוות קורנמל. (3) רעיון: לקיים קבלת שבת עם / בלי ארוחת ליל שבת לאור הירח הגדול בחוות
קורנמל, בחוות מתנת המדבר או בפארק גולדה

שיחה עם אוכמה: (1) 3 חוות מספיק, (2) לבדוק מתנת המדבר בחינם (3) לבדוק מסלול הליכה לנרקסיסים
(4) לתכנן הכל ליום שישי בדצמבר (5) לא חייבים מפגש עם תושב שקף

טלפונים

גדי אילון, שקף - 0542207001

צדק, חוות האלה - 089912364, 0546431409

חוות זעק - דודי 0503231260, 0523887050 dudizaak@gmail.com

חוות קורנמל - 086555140, פקס 086555139, 0522788051

חוות נאות, גדי ולאה נחימוב 0544218788/9, 05468634347 info@naotfarm.co.il 0537106218
(?)

חוות מתנת המדבר - 0544862311 לילך matnat.midbar@gmail.com

חוות אשבה, שלמה 0505488364 - 500 ש"ח

מדריך מו"פ הר הנגב, גדי גרינבלט 0546209040 - 600 ש"ח

ציוד אישי: נעלי הליכה, כובע / כיסוי ראש, מי שתיה לכל היום, אוכל לפי התוכנית, ביגוד מתאים לאתרי
הטיול ולמזג האוויר. **מומלץ:** מקל הליכה, כיסא מתקפל - נישא, משקפת, מפת האזור

עלויות

אוטובוס, הדרכה 800 ש"ח, אתרים (לעיל), ארוחת צהריים

1515 - ביקור בחוות אשבה"א. חווה זאת הוקמה אחרי עזיבת גוש קטיף, ומגדלים כאן כרמי זיתים, ענבים
ועוד גידולים. יש כאן בית בד ויקב קטן. נפגוש את בעל החווה ונשוחח על הגל החדש של החוות.